

P R E S S U P O S T

Ajuntament
de Barcelona

2024

Annex: Vinculació als Objectius de Desenvolupament sostenible

Índex

.....	1
1. Presentació.....	5
2. Metodologia per l'anàlisi del pressupost vinculat als ODS.....	6
3. Anàlisi de la vinculació de les despeses corrents.....	7
4. Classificació orgànica de la despesa corrent.....	9
5. Despeses de capital per ODS.....	13
6. Evolució de l'assignació de les despeses corrents.....	14
7. Conclusions.....	20

1. Presentació

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible estan formulats per definir, planificar i fixar metes concretes per al progrés global de la societat des d'una perspectiva integral que contempla no només els aspectes econòmics, sinó també les vessants socials i ambientals de l'actuació. Aquest desenvolupament integral ha de ser assolit des d'un compromís ferm de tota la societat, però l'administració, i molt especialment l'administració local, s'ha d'esdevenir motor d'aquesta transformació.

L'Ajuntament de Barcelona, compromès amb els objectius de l'Agenda 2030, ha aprovat la mesura de govern sobre l'estratègia d'Impuls de l'Agenda 2030 a la ciutat, on defineix un conjunt de mesures necessàries per dur-la a terme. D'acord amb aquest pla estratègic, cal que tota l'activitat municipal ha d'estar vinculada a l'agenda i res millor que alinear els pressupostos municipals amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible i les seves metes.

Els objectius de prestar serveis sostenibles, lluitar contra el canvi climàtic, salvaguardar els drets dels ciutadans i promoure l'equitat social, la seguretat, la igualtat entre gèneres han estat fets propis per l'Ajuntament de Barcelona en el disseny de les seves polítiques. Abasten transversalment tota l'activitat municipal i s'integren amb naturalitat amb els ODS. L'àmbit d'aplicació d'aquests objectius municipals es global i, en major o menor grau, veiem que qualsevol actuació de l'Ajuntament s'encabeix en un o varis ODS.

No obstant, no és senzill identificar de com i a quin Objectiu de Desenvolupament contribueix cada actuació municipal concreta. Cal un estudi amb prou nivell de detall per que la identificació dels vincles entre activitats i despeses municipals sigui fiable, sense que la complexitat el faci inassolible.

D'altra banda, l'alineació del pressupost amb els objectius de l'Agenda 2030 ha de constituir un instrument de planificació pressupostària que orienti sobre quines polítiques és més necessari reforçar per assegurar el compliment dels objectius de desenvolupament a l'horitzó del 2030.

2. Metodologia per l'anàlisi del pressupost vinculat als ODS

S'ha realitzat un primer estudi de la vinculació dels diferents programes de despesa del pressupost als ODS, identificant les actuacions emmarcades en aquests programes i classificant-les segons quin objectiu o objectius es considera que hi contribueixen. Per això ha estat un eina imprescindible les Memòries de Programa, documents que, anualment, plasmen i sintetitzen el pla d'actuació i resultats per a cadascun dels programes pressupostaris. Es publiquen agrupades en un document únic i són un element de transparència que permeten explicar al ciutadà allò que es pretén aconseguir amb l'ús dels fons públics. Integren elements descriptius del programa (descripció, problemàtica a resoldre, població objectiu, actuacions més significatives...) amb altres més estratègics (objectius, indicadors...) i amb dades dels recursos econòmics i humans previstos.

Amb cada pressupost anual es recopilen al voltant de 450 memòries de programa corresponent a cadascun dels programes dels que es responsabilitza cadascuna de les gerències i districtes de l'Ajuntament. Només s'apliquen a programes pressupostaris de despeses corrents i no s'inclouen els programes de despeses captives dels districtes, que són explicats per l'àrea responsable en la seva pròpia memòria de programa.

Hem incorporat al formulari de memòries de programa la vinculació als ODS. Demanem a les seves responsables que valorin en quina manera les accions que s'efectuaran poden influir en un o en altre Objectius de Desenvolupament Sostenible. En previsió de que es detecti que un determinat programa es tingui relacionat amb més d'un es permet citar fins a 3 ODS, degudament ponderats per la seva importància. Així aconseguim: per una banda alinear de una forma fiable el pressupost municipal amb els objectius. D'altra, fer aflorar actuacions significatives des del punt de vista dels elements d'anàlisi que podien passar desapercibudes per formar part de programes d'objectius més generals. Per finalitzar, el fet de que sigui la persona responsable del programa la que hagi de valorar les actuacions des d'aquestes perspectives facilita que es tinguin en compta a l'hora de dissenyar opcions de millora Prèviament, aquests responsables han estat informats sobre els objectius de l'agenda 2030 i els seus objectius, i sobre com identificar-los correctament.

El mètode utilitzat és equivalent a un etiquetat dels programes pressupostaris segons la vinculació directa o secundària a cadascun dels ODS. D'aquesta vinculació es trien els més significatius i s'identifiquen amb un coeficient que indica la una relació més forta o més feble. Com la suma dels coeficients per a cada programa és del 100% i l'etiquetat dels programes és exhaustiu, aconseguim, integrant tots els valors dels programes, un repartiment de la importància pressupostària de cadascun dels ODS. Aquests indicadors poden ser assimilats a l'esforç pressupostari

de l'ajuntament en cadascun d'aquests ODS, sense que això signifiqui que l'Ajuntament destini més o menys despesa a l'acompliment d'aquests ODS.

3. Anàlisi de la vinculació de les despeses corrents

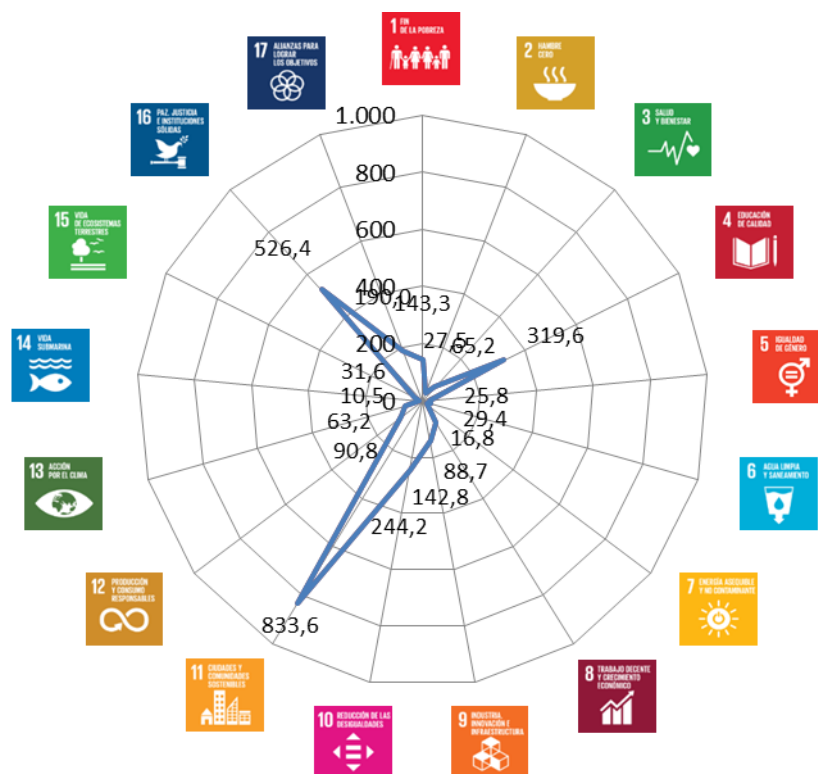
S'ha realitzat un primer estudi de la vinculació dels diferents programes de despesa corrent amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Hem elaborat així una matriu de vinculació dels 412 grups programa – orgànic, amb els 17 ODS, diferenciant els casos en que el programa es vincula a un o a múltiples objectius.

Amb aquestes consideracions hem obtingut la distribució preliminar del pressupost vinculat a cadascun dels ODS. Hem exclòs del càlcul de les despeses corrents el fons de contingència ja que a priori no està determinada la seva aplicació.

A la taula i gràfic següent es representa la distribució dels imports del projecte de pressupost 2024 vinculat als diferent Objectius de desenvolupament sostenibles (despesa corrent exclòs el fons de contingència).

		Import vinculat	%
	Fi de la pobresa	143,3	5,0%
	Fam zero	27,5	1,0%
	Salut i benestar	65,2	2,3%
	Educació de qualitat	319,6	11,2%
	Igualtat de gènere	25,8	0,9%
	Aigua neta i sanejament	29,4	1,0%
	Energia neta i assequible	16,8	0,6%
	Treball decent i creixement econòmic	88,7	3,1%
	Indústria, innovació i infraestructures	142,8	5,0%
	Reducció de les desigualtats	244,2	8,6%
	Ciutats i comunitats sostenibles	833,6	29,3%
	Consum i producció responsables	90,8	3,2%
	Acció climàtica	63,2	2,2%
	Vida submarina	10,5	0,4%
	Vida d'ecosistemes terrestres	31,6	1,1%
	Pau, justícia i institucions sòlides	526,4	18,5%
	Aliança per a assolir els objectius	190,0	6,7%
	Total despeses corrents (cap 1 a 4)	2.849,5	100%

Taula i gràfica 1 Distribució de la vinculació de les despeses corrents del pressupost 2024 als ODS. Imports en milions d'euros.

Amb un 29,3 % del pressupost assignat, l'objectiu de desenvolupament 11 Ciutats i comunitats sostenibles és el que concentra més recursos pressupostaris. Incorpora programes destinats a la millora i manteniment de la ciutat que són responsabilitat concreta de l'Ajuntament com poden ser : Control i regulació estacionament de via pública, Prevenció i extinció d'incendis i salvament, Recollida de residus, Neteja viària i Transport col·lectiu urbà de viatgers.

La seguretat i l'estructura de l'Administració municipal (ODS 16 Pau, justícia i institucions sòlides) ocupen un 18,5% del pressupost. El programa més important és el de Seguretat Ciutadana (Guardia Urbana) però inclou també els programes d'Administració general, Deute (interessos) Comunicació i informació...

Les despeses en Educació de qualitat (ODS 4), ocupen el tercer lloc en l'assignació de la despesa corrent municipal, amb un 11,2%. Per similitud integrem aquí les despeses associades a la cultura i els programes més representatius són; Funcionament centres educació infantil i primària, Museus i arts plàstiques,

Funcionament d'escoles bressol municipals i l'administració general d'educació i cultura.

Les despeses socials, que agrupades constitueixen la principal despesa de l'Ajuntament, es distribueixen entre diferents ODS: 1 Fi de la pobresa, amb un 5% de la despesa; 2 Fam zero (un 1%); 5 igualtat de gènere (0,9%) i 10 Reducció de les desigualtats (un 8,6%).

Altres programes important classificats majoritàriament en els diferents Objectius de l'Agenda 2030 són:

17 Aliança per a assolir els objectius, amb un 6,7% del pressupost incorpora bàsicament la transferència a l'AMB i la cooperació internacional.

3 Salut i benestar (un 2,3%) amb els programes de Promoció i protecció de la salut Gestió de l'esport.

6 Aigua neta i sanejament (un 1% del pressupost), amb els programes de Abastament de les aigües i Sanejament xarxa de clavegueram.

7 Energia neta i assequible (0,6%) amb les despeses en Gestió de l'enllumenat públic i la Gestió del patrimoni municipal (per la part d'enllumenat dels equipaments).

8 Treball decent i creixement econòmic ocupa el 3,1% del pressupost. Foment i promoció del turisme i Suport Ocupació i Empresa són els programes principals.

9 Indústria, innovació i infraestructures (5%) Els principals programes són els de Manteniment i renovació de les estructures vials i del patrimoni i el de Sistemes informació i telecomunicacions municipals.

12 Consum i producció responsables (3,2%) és l'objectiu que comparteixen el programes de Neteja, Recollida i Gestió de Residus, també amb l'ODS 11.

13 Acció climàtica; 14 Vida submarina i 15 Vida d'ecosistemes terrestres (un 2,2% , un 0,4% i un 1,1% respectivament) principalment gestionats per l'Institut de Parcs i Jardins.

4. Classificació orgànica de la despesa corrent

Hem classificat també aquestes vinculacions amb un criteri orgànic, segons les àrees de gestió municipals que es responsabilitzen dels programes:

01 Gerència Municipal

02 Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

03 Àrea de Recursos i Transformació Digital

04 Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència

05 Àrea d'Urbanisme i Habitatge

06 Districtes

07 Àrea d'Economia i Promoció Econòmica

08 Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida

09 Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans

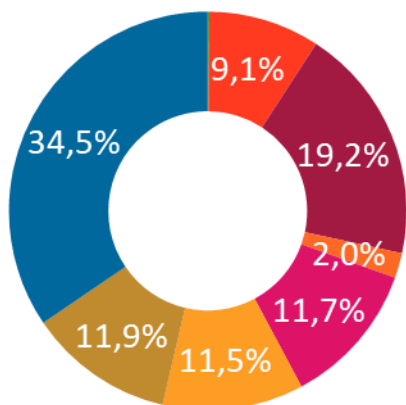
	01 Gerència Municipal	02 Drets Soc., Salut, Coop. i Comunitat	03 Recursos i Transfor. Digital	04 Seguretat, Prevenció i Conviv.	05 Urbanism. Habitatge	06 Districtes	07 Econom. i Promoció Econòm.	08 Cultura, Educ., Esports CdV	09 Mobil. Infr. i Serveis Urbans	Total general
1 Fi de la pobresa		32,4%				1,8%		0,6%		5,0%
2 Fam zero		6,0%						0,6%		1,0%
3 Salut i benestar	0,1%	6,7%	1,7%	0,0%		2,8%	0,2%	6,1%	0,2%	2,3%
4 Educació de qualitat		0,6%	2,6%			10,5%	0,6%	74,6%		11,2%
5 Igualtat de gènere	9,1%	1,7%	0,1%			0,6%	1,9%	1,6%		0,9%
6 Aigua neta i sanejament						0,2%	0,1%		4,3%	1,0%
7 Energia neta i assequible		0,1%		0,1%		1,5%	0,1%		1,1%	0,5%
8 Treball decent i creixement econòmic	19,2%	1,4%				0,6%	14,3%	3,9%		3,1%
9 Indústria, innovació i infraestructures	2,0%	1,0%	37,1%	1,1%	2,5%	12,9%	3,4%	0,0%	2,7%	6,1%
10 Reducció de les desigualtats	11,7%	44,5%			15,7%	4,6%	2,1%	6,0%		8,6%
11 Ciutats i comunitats sostenibles	11,5%	0,5%		40,4%	72,3%	39,2%	10,7%	3,9%	72,6%	29,4%
12 Consum i producció responsables	11,9%					7,7%	1,4%	0,1%	9,0%	3,2%
13 Acció climàtica		0,1%		0,1%		2,6%			5,9%	1,7%
14 Vida submarina							1,2%		0,8%	0,4%
15 Vida d'ecosistemes terrestres						0,0%	2,4%		3,3%	1,1%
16 Pau, justícia i institucions sòlides	34,5%	1,7%	56,9%	58,2%	8,2%	15,1%	22,8%	1,5%	0,0%	17,9%
17 Aliança per a assolir els objectius		3,3%	1,5%		1,3%	0,0%	38,8%	1,2%	0,1%	6,7%
Total general	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Taula 2 Distribució de la vinculació del pressupost 2024 als ODS per àrees.

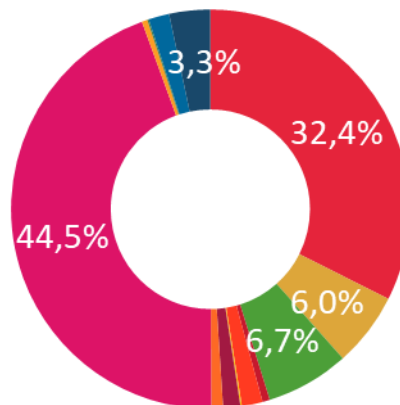
Llegenda dels gràfics 2-1 a 2-9

- 1 Fi de la pobresa
- 2 Fam zero
- 3 Salut i benestar
- 4 Educació de qualitat
- 5 Igualtat de gènere
- 6 Aigua neta i sanejament
- 7 Energia neta i assequible
- 8 Treball decent i creixement econòmic
- 9 Indústria, innovació i infraestructures
- 10 Reducció de les desigualtats
- 11 Ciutats i comunitats sostenibles
- 12 Consum i producció responsables
- 13 Acció climàtica
- 14 Vida submarina
- 15 Vida d'ecosistemes terrestres
- 16 Pau, justícia i institucions sòlides
- 17 Aliança per a assolir els objectius

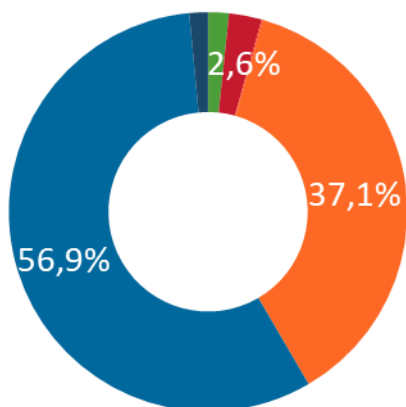
01 Gerència Municipal

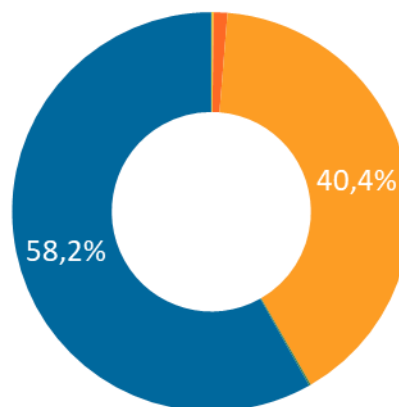
02 Drets Soc., Salut, Coop. i Comunitat

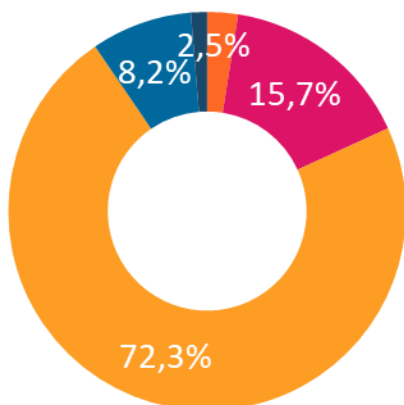
03 Recursos i Transfor.

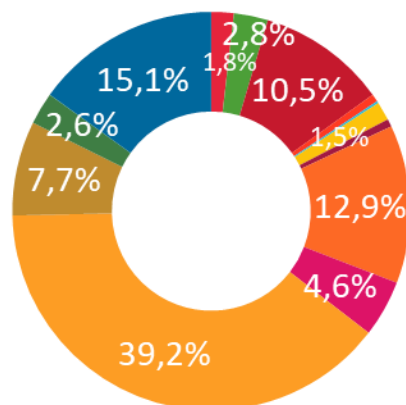
04 Seguretat, Prevenció i Conviv.

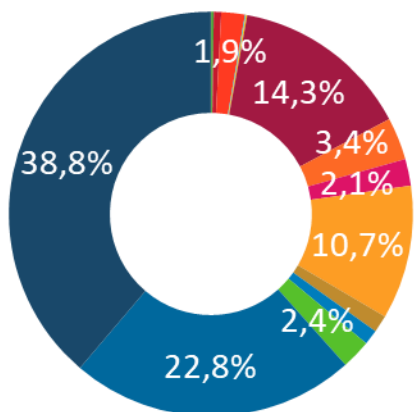
05 Urbanism. Habitatge

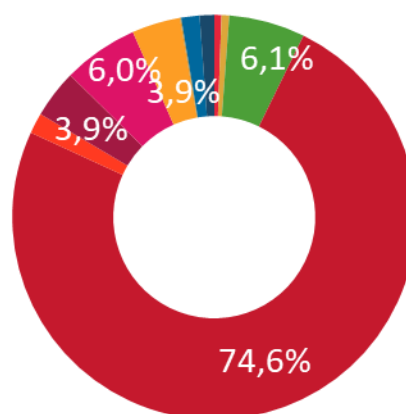
06 Districtes

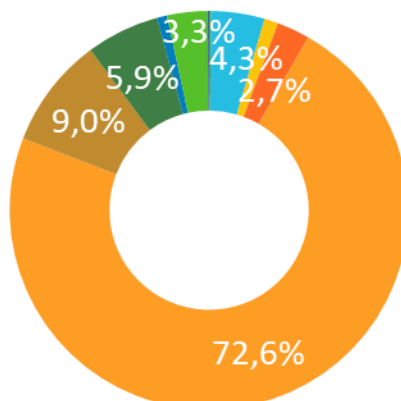
07 Econom. i Promoció Econòmic.

08 Cultura, Educ., Esports CdV

09 Mobilitat Infraestructures i Serveis Urbans

Gràfics 2-1 a 2-9 Distribució de la vinculació del pressupost 2024 als ODS per àrees.

5. Despeses de capital per ODS

De forma anàloga s'ha efectuat l'anàlisi de les inversions previstes per l'any 2024 el Pla d'Inversions Municipal pendent d'aprovació, que corresponen a l'aplicació de les inversions previstes al pressupost 2024. Cal tenir en compte que les actuacions inversores són molt discontinues i canvien molt d'un any a altres; donaria una informació més significativa a nivell del PIM del mandat.

En total s'han vinculat 226 actuacions a un màxim de 3 ODS cadascuna. El valor total de les actuacions analitzades ha estat de 777,6 milions d'euros i els resultats han estat els següents:

		Import vinculat	%
	Fi de la pobresa	7,8	1,0%
	Fam zero	0,2	0,0%
	Salut i benestar	6,0	0,8%
	Educació de qualitat	56,8	7,3%
	Igualtat de gènere	0,9	0,1%
	Aigua neta i sanejament	0,6	0,1%
	Energia neta i assequible	0,5	0,1%
	Treball decent i creixement econòmic	21,5	2,8%
	Indústria, innovació i infraestructures	164,9	21,2%
	Reducció de les desigualtats	28,6	3,7%
	Ciutats i comunitats sostenibles	247,1	31,8%
	Consum i producció responsables	23,9	3,1%
	Acció climàtica	38,9	5,0%
	Vida submarina	0,5	0,1%
	Vida d'ecosistemes terrestres	0,1	0,0%
	Pau, justícia i institucions sòlides	178,4	22,9%
	Aliança per a assolir els objectius	0,9	0,1%
	Total despeses corrents (cap 6 i 7)	777,6	100%

I gràficament:

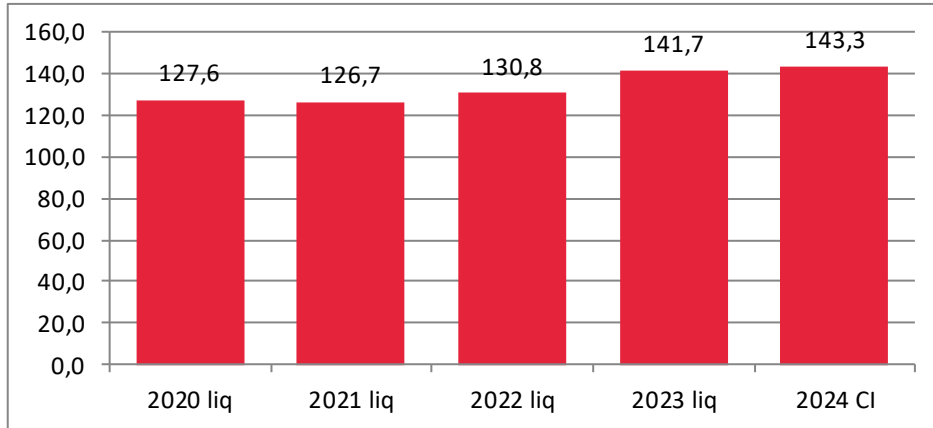

Taula i gràfica 3 Distribució de la vinculació de les despeses de capital del PIM 2024 als ODS. Imports en milions d'euros

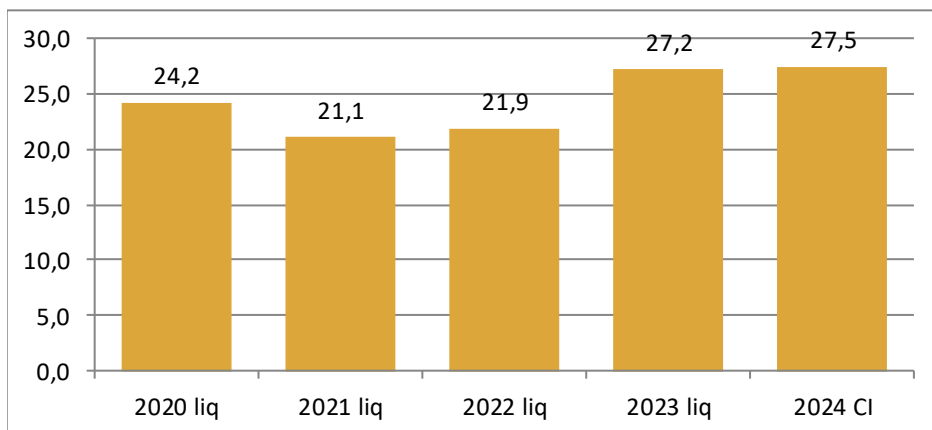
6. Evolució de l'assignació de les despeses corrents

Presentem tot seguit la comparativa entre la vinculació el imports liquidats els anys del 2020 al 2023, amb els presentats al projecte de pressupost 2024. Les despeses corrents són més adients que les inversions per a ser presentades en forma d'evolució anual, atès que les actuacions inversores són molt discontinues i es programen al llarg de tot el mandat. Aquesta comparativa he de ser considerada com una informació orientativa, atès que l'assignació del pressupost 2024 no te en consideració les despeses consignades al fons de contingència, que s'assignen als diferents programes al llarg de l'exercici. També hi ha que considerar que algun programa pressupostari pot canviar d'assignació perquè un any inclou unes determinades actuacions i l'altre no.

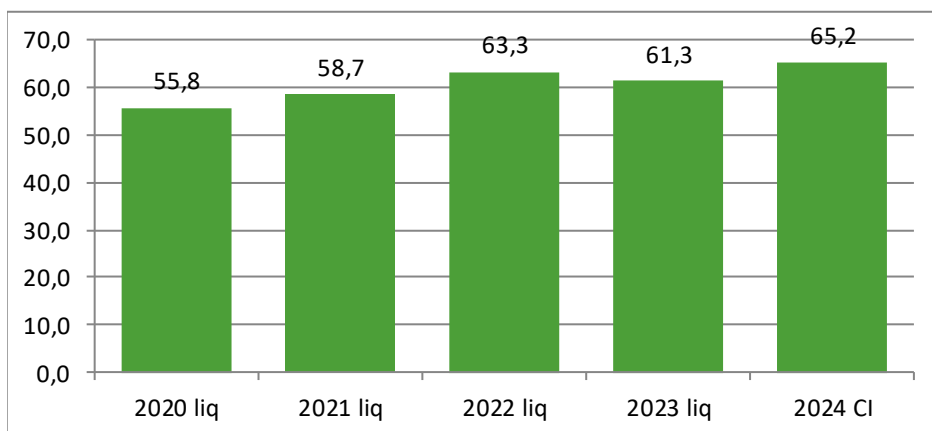
ODS 1 Fi de la pobresa

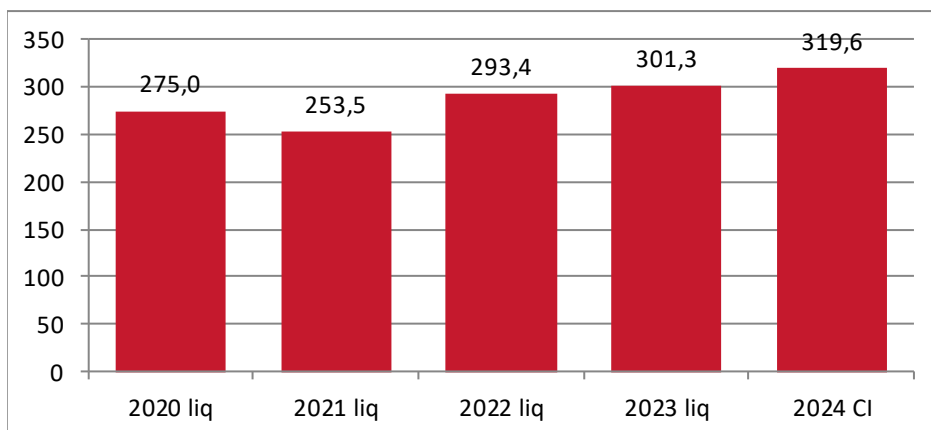
ODS 2 Fam zero

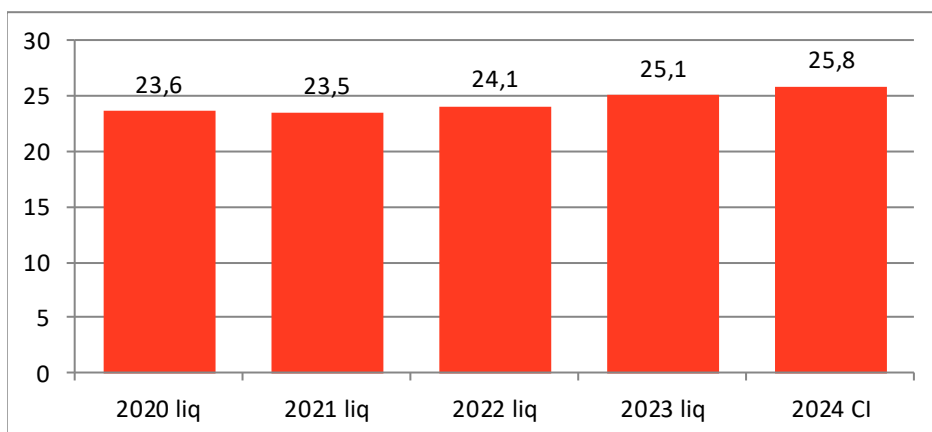
ODS 3 Salut i benestar

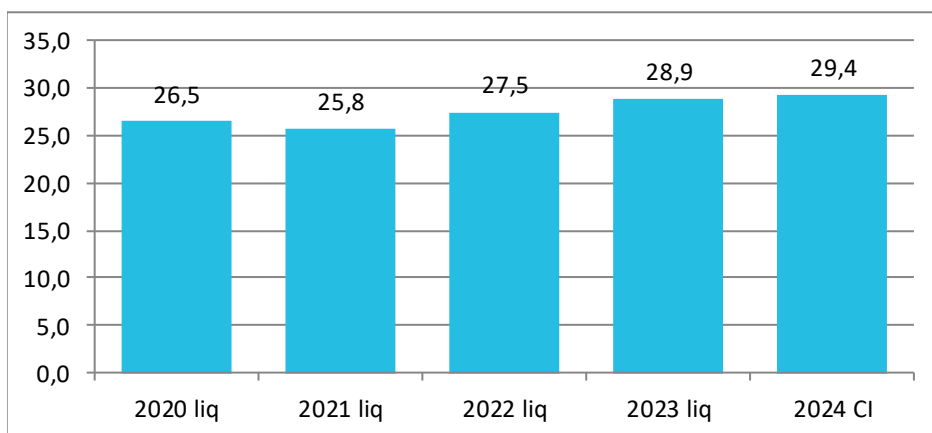
ODS 4 Educació de qualitat

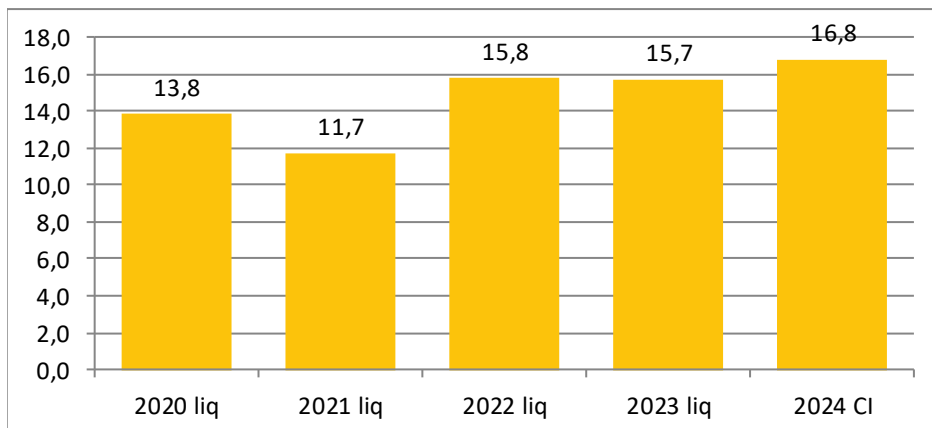
ODS 5 Igualtat de gènere

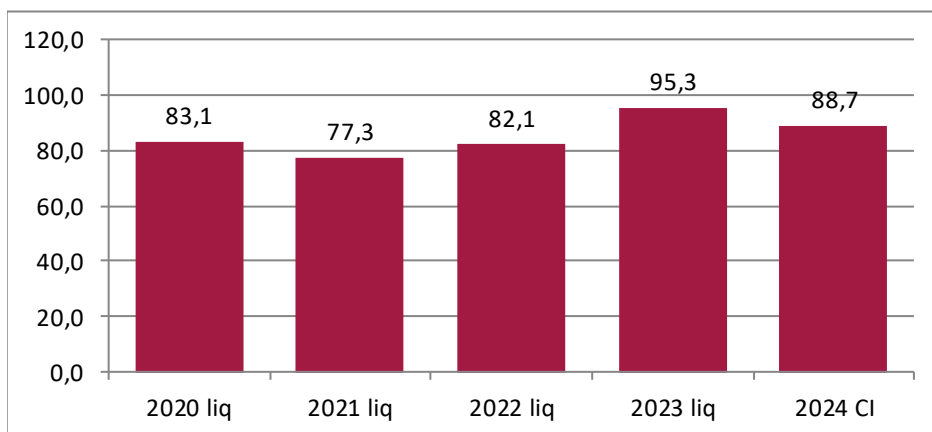
ODS 6 Aigua neta i sanejament

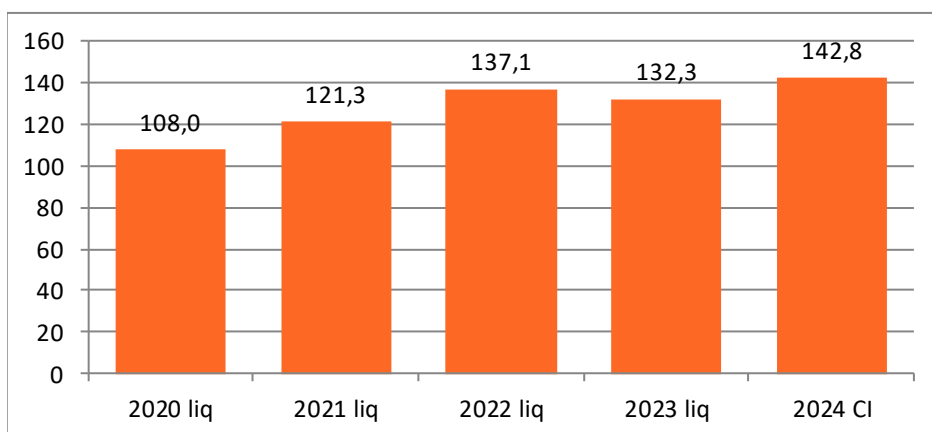
ODS 7 Energia neta i assequible

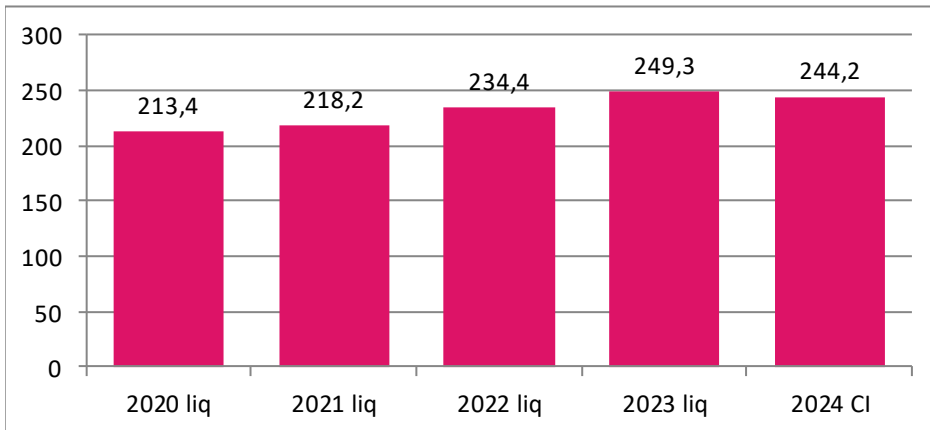
ODS 8 Treball decent i creixement econòmic

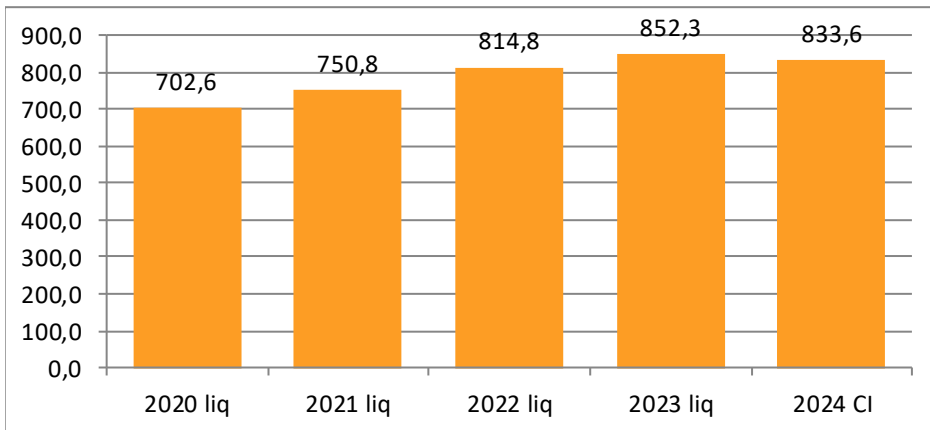
ODS 9 Indústria, innovació i infraestructures

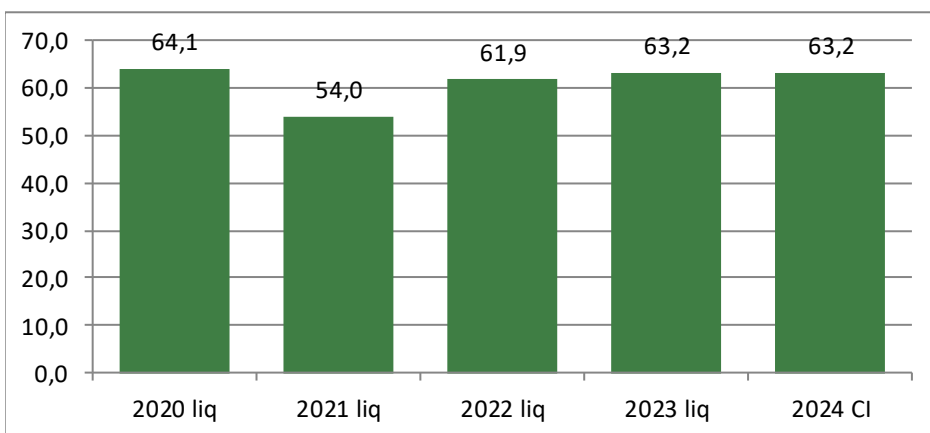
ODS 10 Reducció de les desigualtats

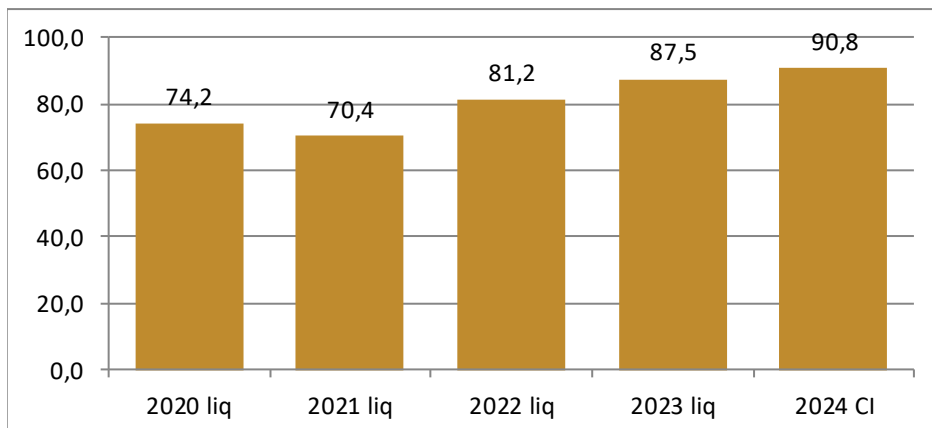
ODS 11 Ciutats i comunitats sostenibles

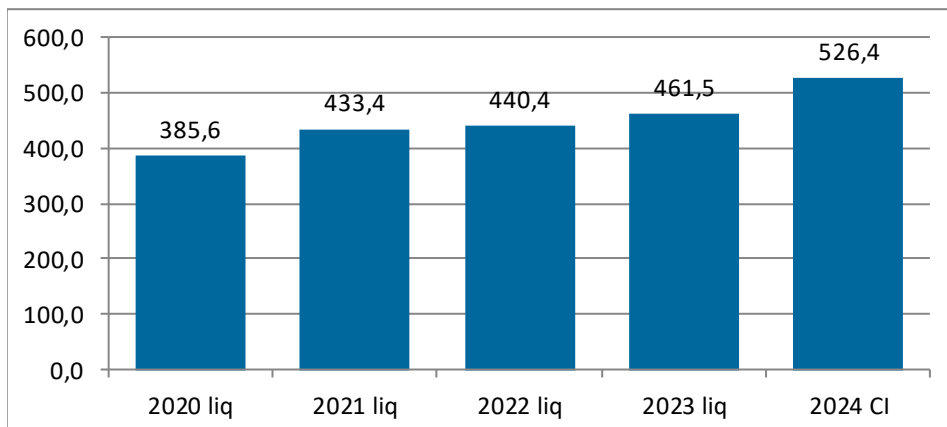
ODS 13 Acció climàtica

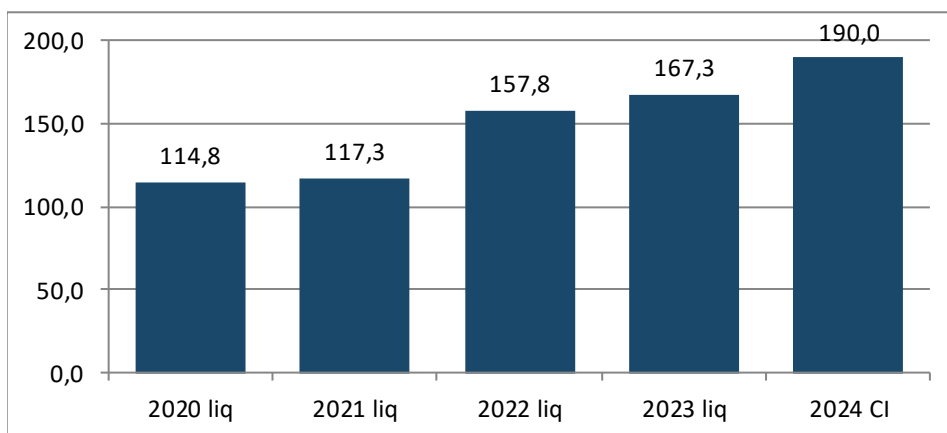
ODS 12 Consum i producció responsables

ODS 16 Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17 Aliança per a assolir els objectius

Gràfiques 4-1 a 4-17 Evolució de la vinculació de les despeses corrents per ODS. Imports en milions d'euros

En general, hi ha hagut una evolució positiva en les despeses relacionades amb els diferents objectius de desenvolupament sostenible, amb una inversió total creixent al llarg del temps. Aquesta tendència històrica també es reflectirà a la liquidació de l'any 2024, tot i que no sigui immediatament evident en els crèdits pressupostaris inicials.

Com hem dit, els imports liquidats el 2023 són poc comparables amb els crèdits inicials de 2024, tant per que aquests no contemplen el fons de contingència que en els anys tancats ja han estat incorporat a altres partides, com per que a llarg de la execució es generen crèdits extraordinaris afectats que repercuteixen també en les despeses i que no poden estar contemplats en la previsió inicial d'ingressos.

Aquest és el cas de les subvencions de la Generalitat per al Servei d'Ocupació de Catalunya, que a l'hora van ser transferides a Barcelona Activa i que ens afecten directament a ODS 8 Treball decent i creixement econòmic. Sense aquestes aportacions el valor del ODS 8 de 2023 hauria estat 10 milions d'euros inferiors i l'increment liquidat 2023-Inicial 2024, positiu. També es preveu noves aportacions suplementàries per l'any 2024 que augmentaran l'increment en el liquidat.

Altre cas es el de les aportacions extraordinàries que es generen al llarg de l'any, El 2023 es van transferir 34 milions d'euros extres a l'ATM, que no han estat pressupostats en la seva totalitat el 2024 dins de la seva partida concreta per no haver-se concretat encara en conveni la participació de les diferents administracions en les despeses suplementàries pels descomptes en el transport públic. Dins del capítol de fons de contingència s'ha previst un fons de 50 M€ per aquesta eventualitat, que no entra dins de l'estudi dels capítols 1 a 4. Aquest import incidirà directament sobre el ODS 11 de Ciutats i comunitats sostenibles.

També l'ODS 10 de Lluita contra les desigualtats va augmentar al 2023 per aportacions extraordinàries i també s'ha previst al fons de contingència la quantitat de 40 M€ per ampliar l'aportació a l'IMSS. Aquesta aportació incrementarà també els ODS: 1 Fi de la pobresa, 2 Fam zero i 5 Igualtat de gènere.

7. Conclusions

Es presenta amb aquest informe la vinculació de la Proposta de Pressupost 2024 a cadascun del Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030. Es tracta d'una valoració relativa de l'esforç de l'Ajuntament en cadascuna d'aquetes temàtiques i no s'ha de confondre amb el pressupost necessari, previst o gastat per

l'acompliment de cadascuna de les fites de l'Agenda 2030. Per això és important recordar que les polítiques de despesa municipals estan molt condicionades per les competències de l'Ajuntament. Així veiem la importància de les despeses vinculades amb el funcionament de la ciutat (ODS 11), com la neteja i recollida, l'enllumenat dels carrers, l'urbanisme i en part, el transport públic. També és de competència municipal la policia local (ODS 16).

També és el cas de les despeses socials, que sense ser competència exclusiva de l'Ajuntament és una política pressupostària prioritària. Les despeses en aquesta política s'apliquen de forma directa en diferents ODS com són: 1 Fi de la pobresa, 2 Fam zero, 5 Igualtat de gènere, 10 Reducció de les desigualtats i 17 Aliança per a assolir els objectius (cooperació), però també en altres 3 Salut i benestar o en 4 Educació.

L'evolució general de les despeses associades als diferents Objectius de Desenvolupament Sostenible ha estat fonamentalment positiva amb una inversió total creixent al llarg del temps. Aquesta progressió històrica també es trobarà amb la liquidació de l'any 2024, malgrat a que en els crèdits pressupostaris inicials no s'identifiqui de forma immediata. Amb un anàlisi individualitzat dels casos s'arriba a la conclusió que fins i tot en els ODS que redueixen la seva assignació inicial, la previsió és que augmentin en la liquidació.

**Ajuntament
de Barcelona**

BARCELONA
AGENDA 2030

PRESSUPOST 20
24